

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

2
0
2
4

No 3

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Elektron nashr. 796 sahifa.

E'lon qilishga 2024-yil 30-martda ruxsat etildi.

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston fanlar akademiyasi akademigi
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, t.f.d., prof., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, i.f.d., O'zR Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri o'rinbosari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, i.f.d., prof., O'zR Oliy Majlisi qonunchilik palatasi deputati
Axmedov Sayfullo Normatovich i.f.n., professor, MIM akademiyasi rektori
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, i.f.d., prof., TDIU YoMMMIB birinchi prorektori
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, i.f.d., prof., TDIU Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektori
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, i.f.d., prof., "O'IRIAM" ilmiy tadqiqot markazi direktori – prorektor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, i.f.d., TMI professori
Samadov Asqarjon Nishonovich, i.f.n., TDIU professori
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, t.f.d., Rossiya xalqlar do'stligi universiteti professori
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, i.f.d., prof., Xalqaro "Nordik" universiteti rektori
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, f.f.d., TDIU professori
Axmedov Ikrom Akramovich, i.f.d. TDIU professori
Po'latov Baxtiyor Alimovich, t.f.d., profesor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, i.f.d., TDIU professori
Isakov Janabay Yakubbayevich, i.f.d., TDIU professori
Musyeva Shoira Azimovna, SamDu IS instituti professori
Axmedov Javohir Jamolovich, i.f.f.d., "El-yurt umidi" jamg'armasi ijrochi direktori o'rinbosari
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, t.f.f.d., TAQU katta o'qituvchisi
Xalikov Suyun Ravshanovich, i. f. n., TDAU dotsenti
Kamilova Iroda Xusniddinovna, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, i.f.f.d., TDIU dotsenti
Rustamov Ilhomiddin, f.f.n., Farg'ona davlat universiteti dotsenti
Fayziyev Oybek Raximovich, i.f.f.d. (PhD), Alfraganus universiteti dotsenti
Sevil Piriyeveva Karaman, PhD, Turkiya Anqara universiteti doktoranti
Mirzaliyev Sanjar Maxamatjon o'g'li, TDIU mustaqil tadqiqotchisi
Utayev Uktam Choriyevich, O'zR Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farxod, O'zR Bosh prokuraturasi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti bo'limi boshlig'i
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, TDIU katta o'qituvchisi

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, i.f.d, TDIU dotsenti
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, i.f.f.d, TDIU dotsenti
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, i.f.d., TMI dotsenti
Babayeva Zuhra Yuldashevna, TDIU mustaqil tadqiqotchisi

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

MUNDARIJA

Экологические и альтернативные заполнители для бетона в условиях Узбекистана.....	10
Акрамов Хуснитдин Ахрарович, Тохиров Жалолиддин Очилович, Самадов Хомид Самандарович	
Investitsion marketingni rivojlantirish asosida mintaqa investitsiya jozibadorligini oshirish	16
Ahmedov Alim Babaniyazovich	
O'zbekistonda yashil budjetlashtirish, energiya samaradorligi va issiqxona gazlari emissiyasi.....	22
Pulatov Dilshod Haqberdiyevich, Qulliyev Ulug'bek Mirzayevich, Mamanov Alisher	
Development of the Digital Economy as a Trigger of the Economic Growth of the New Uzbekistan.....	28
Luiza Sayfullovna Makhmutkhodjaeva, Umarova Shahnoza Akbarovna	
Oliy o'quv yurtlarida matematik statistikani o'qitishning xususiyatlari.....	34
Shamsiyev Damin Najmiddinovich, Aymatova Farida Xo'razovna	
Turizm tadbirkorlikning o'ziga xos xususiyatlari	37
Mardonova Dilafruz Kosimovna	
Oziq-ovqat xavfsizligi ta'minoti: O'zbekistonda mayonez importini notarif tartibga solish va ichki ishlab chiqarishni rivojlantirish istiqbollari.....	41
Muratova Shohista Nimatullayevna, Nomozov Azizbek Xayrulla o'g'li	
Mamalakatimizga xorijiy investitsiyalarni jalb etishda qimmatli qog'ozlar bozorining o'rni va roli	46
Akramov Azamat Ramziddinovich	
Mamlakatning iqtisodiy va ekologik rivojlanishida elektromobil sanoatini rivojlantirishning ahamiyati	53
Iminov Mahmudjon Azimjon o'g'li	
Hududiy eksport salohiyatini oshirishning marketing strategiyasi.....	60
Jiyamuratov Rustam Nuridinovich	
Turistik kompaniyalar moliyaviy barqarorligini baholash usullarini takomillashtirish kompaniya moliyaviy barqarorligini ta'minlashning muhim mezonini.....	65
Jo'rayev Behzod Nuraliyevich	
Iste'molchilarni xulq-atvori modellari asosida marketing strategiyalarini shakllantirish.....	70
Kutbitdinova Moxigul Inoyatovna	
Hisob siyosati va unda biologik aktivlar hisobini yoritib berish tartibini takomillashtirish	75
Mirzayeva Nargiza Batirovna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalarning o'rni.....	80
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi	
Innovatsion menejment va raqamli transformatsiyalarni joriy etishning metodologik asoslari.....	84
Quldoshev Asliddin Tursunovich	
Strategik boshqaruvda xususiy kapital samaradorligini baholash.....	89
Nasriyeva Zebiniso A'zam kizi, Mavlyanova Dilobar Maxkamovna	
Mintaqalarni innovatsion rivojlantirish istiqbollari tashkiliy tuzilmalarini takomillashtirishni boshqarish yo'llari	100
Xodjamuratova Gulbaxar Yuldashevna	
Meva-sabzavot eksporti barqarorligini ta'minlashning ekonometrik tahlili	105
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Зарубежный опыт активизации экономической активности домохозяйств.....	111
Бердиев Гайрат Ибрагимович, Маликова Севинч Телман кизи, Люсиков Артемий Александрович	
The Impact of Foreign Direct Investment on Economic Growth: A Case Study of Uzbekistan.....	116
Abdulla Ibragimov, Keldiyorov Shakhriyor Ilyos O'g'li	

Mintaqada sanoat ishlab chiqarish rivojlanishining kambag'allikni qisqartirishdagi ahamiyati	121
Abdullayev Habibullo Asadulla o'g'li	
Global iqtisodiyot sharoitida islom moliyasi mezon va tartiblarini joriy etishdagi muammolar va yechimlar	125
Abduvosidova Gulandom Abdurashid qizi	
Amerika Qo'shma Shtatlari tajribasida biznes subyektlarini toifalarga ajratish amaliyotining xususiyatlari	131
Akobirova Nodira Najmiddin qizi	
O'zbekiston Respublikasida qishloq xo'jaligini innovatsion rivojlanish yo'llari	135
Axmedova Nafisa Amirddin qizi	
Strategic directions of integration of Uzbekistan into the international hospitality industry	140
Bekmurodova Laylo Tursunmamatovna	
Surxondaryo viloyatida parrandachilikni rivojlantirish ko'rsatkichlarini prognozlash va modelashtirish	144
Bobomuratov Imomqul Islamovich	
Mamlakatimizda chorvachilik mahsulotlarini yetishtirishning hozirgi holati va uning tahlili	149
Talipova Dilfuza Nabiyeвна	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish	154
Erkinxojiyev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Analysis of the Influence of Macroeconomic Indicators on State Budget Tax Revenue	158
Meyliev O. R., Gofurova K.	
Mahalliy budjet xarajatlarini hududlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga ta'siri	166
Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
Influence of Digital Technologies on Economic Growth of the Republic of Uzbekistan	170
Ilgamberdiyeva Kunduz Ergashevna	
Transmilliy kompaniyalarning tashqi bozorlar uchun marketing strategiyalari va marketing tadqiqotlarini o'tkazish amaliyoti	174
Jo'rayeva Zilola Turobovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Tijorat banklari tomonidan investitsiya loyihalarini moliyalashni rivojlantirish imkoniyatlari	178
Kamilova Iroda Xusniddinovna	
Korxonalarda inqirozga qarshi moliyaviy boshqaruv tizimini takomillashtirish	183
Latipova Shaxnoza Maxmudovna	
Tijorat banklari faoliyatida onlayn tizimlarining tutgan o'rni va ularning rivojlanishi	188
Raxmataliyev Muzaffar Eshdavatovich	
Aholi farovonligini oshirishda tadbirkorlik faoliyatining ta'sirini baholashning nazariy asoslari	194
Fayziyeva Dilsuz Bahodirovna	
O'zbekiston Respublikasini "yashil" iqtisodiyotga o'tish samaradorligini oshirish	200
Mirzayev Bexruz Abdulla o'g'li	
Andijon viloyatida kambag'allik darajasini qisqarishiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlar	214
Musaeva Ziyoda Allayarovna	
O'zbekiston Respublikasi qishloq xo'jaligi eksportida marketing muammolari	218
Musyeva Shoirazimovna, Agzamov Avazxon Talgatovich	
Respublikamizda parranda bosh sonining hozirgi holati va uning istiqbollari	223
Akramova Nargiza Axrorovna	
Menejmentda ishbilarmonlik kommunikatsiyalaridan foydalanishda optimal strategiyalarini qo'llash shart-sharoitlari	227
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Shadiyeva Madina Djaloliddin qizi	
Raqamlashtirish sharoitida innovatsion faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari	231
Nazarova Latofat Toirjon qizi	
O'zbekistonda masofaviy bank xizmatlarini rivojlantirishdagi muammolar va ularni bartaraf etish yo'llari	235
Nurmuxammedov Matlab Yunusovich	

Davlat aktivlarini samarali boshqarish hamda nazorat qilishni takomillashtirish.....	240
Mirzayev O., Nazarov G'ayrat Olim o'g'li	
Talabalarning oilali bo'lishiga ta'sir etuvchi omillarga iqtisodiy baholashda yangicha yondashuv.....	246
O. U. Shomurodov, Z. U. Uroqov, A. T. Ablahatov, A. A. Suyarov, J. S. Urazov	
Methodological Aspects for Branding in Private Schools.....	251
Odilova Sitora Sayfitdin qizi	
Совершенствование процедуры оценки эффективности и результативности расходов государственного сектора.....	256
Олимов Элёр Фазлиддин угли, Искандаров Суннатилло Бахриддин угли	
Logistika xizmatlari samaradorligini oshirishda blokcheyn texnologiyalardan foydalanish	261
Rajabov Orzujon Mamasoliyevich	
Markaziy Osiyoda energetika bozorini rivojlantirishning kelgusi istiqboli va imkoniyatlari.....	267
Saidov Mash'al Samadovich, Umarova Irodaxon Nuraliyevna	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda sug'urta bozorining innovatsion usullaridan foydalanishning konseptual asoslari	275
Narzullayeva Gulchehra Salimovna, Saidova Dilnozaxon Odiljon qizi	
Oliy ta'limda boshqaruv strategiyalari va ularni amalga oshirish mexanizmi.....	279
Saidqulova Firuza Farmonovna	
Jismoniy shaxslardan olinadigan daromadlarini soliqqa tortishning o'ziga xos xususiyatlari	283
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
O'zbekiston Respublikasidagi mavjud suv resurslarining iqtisodiy holati tahlili	288
Shanazarova Gulyora Baxtiyarovna	
Tijorat banklari kredit risklarini kamaytirish yo'llari.....	294
Tulkinova Maftuna Anvarbek qizi	
The use of Intellectual Systems in the Improvement of the Educational Process Management System in Higher Educational Institutions	303
Umarova Dilfuza Rakhmatilla qizi	
Oliy ta'lim tizimida yangi iqtisodiy mexanizmlarni shakllantirish.....	307
Xakimov Dilshodjon Rahmonaliyevich	
Global iqtisodiy sharoitida moliyaviy hisobotlar auditida muhimliklarni baholashni xalqaro stanadartlar asosida takomillashtirish	311
Xasanova Nasiba Tolliboy qizi	
Qurilish materiallari sanoatida innovatsion klasterlarni tashkil etish istiqbollari.....	314
Yuldasheva Kamola Miraliyevna	
Oliy ta'lim muassasalarida gibril bulut xizmat modelini qo'llash mexanizmini ishlab chiqish	319
Zaripov Bahodir Bobomurod o'g'li	
Роль инвестиций в системе железнодорожного транспорта в Республике Узбекистан	325
Акбарова Лайло Упашевна	
Gidrotexnik inshootlar betonlarini samaradorligini tahlil qilish va oshirish natijalari.....	330
Asqarov B. A., Karimov M. U., Xolmirzayev S.T., Obidjonov J. T.	
Maxsus iqtisodiy zonalar hududiga jalb etilgan investitsiyalar to'g'risida	334
Davlayev G'olib Ashurovich	
Yangi xizmat turi xizmatlar sohasini innovatsion boshqarishning metodologiyasi	337
Djurayeva Dilnoza Davron qizi	
Mintaqalar innovatsion salohiyatini baholashning uslubiy yondashuvlari.....	343
J. A. Ismatullayev, D. X. O'rinov	
Milliy qayta sug'urtalovchilarning xalqaro sug'urta bozoriga kirib borishi va kutilayotgan xavf-xatarlar	348
Jorabayev Jasur Abduraxmanovich	

Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari asosida tovarlar auditi natijalarini auditorlik hisobotida aks ettirish tartibi	354
Ibragimov M. M., Ergashev O. F.	
Turistik destinatsiyalarni tashkil etish va rivojlantirishning xorijiy tajribalari	358
Karimov Anvar Aktam o'g'li	
Jismoniy shaxslarning mol-mulk va yer soliqlarini hisoblash va undirish samaradorligini oshirish yo'llari.....	362
Qurbonov Muxiddin Abdullayevich	
Iqtisodiy xavfsizlikning institutsional tizimini tadqiq etishga uslubiy yondashuvlar.....	367
Mamatov Axmetjon Atajanovich, Allaberganov Zakir Gayibovich	
Davlatning iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashning nazariy jihatlarini	373
Mamatov Mamajan Axmadjonovich	
Paxta-to'qimachilik klasterlari eksport faoliyatini rivojlantirishning xorij tajribasi.....	380
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Korxonalar raqobatbardoshligini oshirish muammolari va dolzarb vazifalari	386
Musyeva Shoiraz Azimovna	
Устойчивый и инклюзивный рост: взаимосвязь экономического прогресса с социальным равенством и экологическим управлением	390
Нодирбек Холбаев	
Mintaqalarni investitsion jozibadorligini taraqqiyot strategiyasiga ta'sirini statistik baholash.....	396
Nuriddinov Zufar Akbarovich	
Финансирование каракулеводства: преодоление финансовых вызовов в пустынных регионах Узбекистана	402
Нуриллаев Жамолиддин Ярашевич	
O'zbekiston investitsiya muhitini yanada yaxshilash va uning jozibadorligini oshirish.....	408
Oybek Elmuratov	
Intellectual mulkning iqtisodiy mazmuni va tarixiy rivojlanish bosqichlari	411
Maxmudova Nargiza Davlyat qizi	
Implementation and use of Digital Technologies in Logistics Abstract.....	416
Kushakova Mamura, Koshakova Mukhlisa Surat qizi	
Innovatsion iqtisodiyot tushunchasining mazmun mohiyati	421
Abduqaxorov Bekzod O'tkir o'g'li	
Raqamlashtirish iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshligini oshirish omili sifatida.....	426
Mamajonova Durdonahon Mamaruzi qizi	
O'zbekistonda tashqi savdoni notarif usullar orqali tartibga solishning mamlakat iqtisodiyotiga ta'siri.....	431
Norqobilov Akobir Iso o'g'li	
Инновационные методы переработки горных отходов для экологической устойчивости в Узбекистане	437
Аскарлов Бахтиер Аскарлов, Собирова Мукаддас Хамидуллаева	
Опыт зарубежных стран по стимулированию производства сельскохозяйственной продукции и перспективы внедрения в Узбекистан.....	442
Холиков Сулаймон Уткир угли	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarda strategik boshqaruv hisobini tashkil qilishning uslubiy jihatlarini.....	447
Pardayeva Shahnoza Abdinabiyevna	
O'zbekiston Respublikasida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatini moliyalashtirishni statistik tahlili.....	452
Sayfullayev Siddik Nosirovich	
Sug'urta tashkilotining innovatsion risklarini baholash.....	457
Sattorov Shoxrux Maxmudjon o'g'li	

Kapital bozori rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari	462
Turdiyeva Uzayda Omirbayevna	
Адаптивный искусственный интеллект в управлении человеческими ресурсами	469
Хайдарова Малика Шокирджановна	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mablag'lardan samarali foydalanishga xizmat qiluvchi zamonaviy va istiqbolga mo'ljallangan huquqiy asoslarning yaratilganligi to'g'risida	478
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
Investitsiya loyihalariga ta'sir qiluvchi risklarni sifat jihatdan baholash usullarining o'ziga xos xususiyatlari	482
Shaislamova Nargiza Kabilovna	
Tijorat banklari tomonidan investitsion loyihalarni kreditlash tartib va ularni takomillashtirish yo'llari	491
Yunusova Ozoda Anvarjon qizi	
Hududlar iqtisodiy xavfsizligini ta'minlashda soliq salohiyatini oshirishning nazariy jihatlarini	498
E. N. Raximov	
Konsolidatsiyalashgan moliyaviy hisobot tuzishning zarurligi	504
Avazov Ilxom Ravshanovich	
Inson resurslarini boshqarishning innovatsion usullarini joriy etish vositalarini ishlab chiqish	509
Djuraeva Guzal Shavkatovna	
Agrar soha korxonalarining moliyaviy qo'llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish	513
Erkinxojiev Ismoiljon Ikromjon o'g'li	
Korporativ qimmatli qog'ozlar asosida korxonalarni moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribalari	517
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
The impact of corporate governance on firm performance and financial stability	524
Muhammadyor Yunusov	
Mintaqalarda kamg'allik darajasini pasaytirish va xorij tajribasidan foydalanish yo'llari	537
Musulmonova Shahlo Nasriddinovna	
Makroiqtisodiy barqarorlikni mustahkamlash soliq ma'muriyatchiligini samarali tashkil etish yo'llari	541
Mutalova Dilorom Maxamadjanovna, Kenjaboyeva Nigina	
Iqtisodiy savodxonlik hamda tadbirkorlik qobiliyati o'rtasidagi to'g'ri nisbatdagi bog'liqlik munosabatining fundamental asoslari	544
Tuxtayeva Muyassar Shovkat qizi	
Korxonalarning bankrotlik riskini baholashning xalqaro modellari	550
Umarova Hulkar Umidulloyevna	
O'zbekistonda korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirishning xorij tajribasi	555
Do'stova Aziza Qahramonovna	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida boshqaruv tizimining xususiyatlari	559
Iroda Majidova	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning muhim xususiyatlari	565
Mirzayev Qulmamat Jonuzoqovich, Shukurov Tohirjon Izzatullo o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing tadqiqotlarini asosiy yo'nalishlari	569
Tuychiyeva Vasila Faxriddin qizi	
“Зелёная экономика” как фактор повышения экономического роста страны	573
Тураева Адиба Икрамовна	
Oilada sarf-xarajatlar samarasiga erishishning muhimligi	580
Xasanov Rustam Rabimovich	
Aholi farovonlik darajasidagi farqlarni tartiblash yo'nalishlari	583
Xasanov Rustam Rabimovich, Turdiyev Zoxidjon Rustamovich	

Совершенствование оценки стоимости объектов недвижимости в Узбекистане на основе зарубежного опыта.....	588
Хомитов К. З., Халилова Л. Ш.	
Mamlakatimizda qishloq xo'jaligida kooperatsiya munosabatlarini rivojlantirishda xorij tajribalaridan foydalanishning ahamiyati.....	594
Choriyeva Nigina Kaxramonovna	
Davlat xaridlari tizimini takomillashtirish yo'llari	598
Alimbayeva Sevara Alimbayevna	
Yengil sanoatni rivojlanishida Germaniya tajribasi.....	601
F. Jumaniyazova, G'ulomov Ibroxim Rustam o'g'li	
The efficiency of usage of Islamic finance instruments in security market.....	607
Khasanov Umarbek Begmat ugli	
Tadbirkorlik subyektlari eksportini rivojlantirishda raqamli platformalardan foydalanishning xorijiy tajribalari va ulardan foydalanish yo'llari.....	613
Mamasoatov Dilshod Ravshanovich	
O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlik subyektlarini tashkil qilinishining hozirgi holati va muammolari	621
Nutfulloev Tolib G'olib o'g'li	
Mehnat bozorida raqamli texnologiyalardan foydalanish metodologiyasini takomillashtirish	627
Maxammadiyev M. M.	
Ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish sharoitida mahsulot tannarxini optimallashtirish asoslari.....	632
Narzullayeva Gulchehra Salimovna	
Elektron pullarni rivojlantirish yo'llari	636
Rustamov Maqsud Suvonqulovich, Egamberganov Mirzabek Odilbek o'g'li	
Загрязнение окружающей среды в Узбекистане: проблемы, причины и пути решения	644
Ишонкулова Феруза Асатовна, Шукуров Тимур Умидович	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarini transformatsiyalash modeli orqali takomillashtirish	649
Norov Akmal Ruzimamatovich, Norova Nozima Nabiyeвна	
Land Tax Received From Individuals and its Share in the Budget of the Republic of Uzbekistan	656
Hakimov Feruz Khurshid ugli	
O'zbekistonda "yashil" iqtisodiyot va iqlim o'zgarishi bilan bog'liq xarajatlar tahlili.....	659
Isaxonova Ruxshona Muzaffar qizi, Sharapova Mashxura Azadovna	
Qurilish xizmatlari ma'lumotlar tizimini takomillashtirish imkoniyatlari.....	665
Nurfayziyev Zayniddin Boymurodovich, Nurfayziyev Elyor Zayniddinovich	
Ipotekali kreditlashni rivojlantirishning xorijiy davlatlar tajribasi va uni O'zbekistonda tatbiq etish yo'llari	670
Turdiyev Shaxriddin Erxonovich	
Suv resurslaridan foydalanishda xorij tajribalari	675
Berdiyev Anvar Abdivaliyevich	
Auditda yetarli va mos dalillarni to'plash tartibi	681
Meliyev Isroil Ismoilovich	
"Yashil" iqtisodiyot konsepsiyasining shakllanishi va rivojlanishi.....	686
Urunbayev Saparbek Samatovich	
Uy-joy fondini boshqarish samaradorligini oshirishning ustuvor yo'nalishlari.....	692
Xolmuradov Raxmatilla Ne'matillaevich	
O'zbekiston mahsulotlarining tashqi bozordagi raqobatbardoshligi xususiyatlari va onlayn platformalar.....	699
Baymuradov Shoxrux Maxmudovich	
Factors affecting investment attractiveness in the global investment landscape.....	704
Otaboev Akhmed Makhsudbek o'g'li, Juliana Juliana, Fazliddin Nasriddinov	

Xalqaro migratsiyaning O'zbekiston mehnat bozori va inson kapitaliga ta'siri.....	709
Tilabova Kumush Farhod qizi	
Анализ и оценка естественного освещения помещений образовательных учреждений.....	714
Пирмухамедова Шахноза	
Актуальные вопросы укрепления доверия населения к банковской системы Республики Узбекистан...	719
Рузибоева Нилуфар Тулкин кизи	
Методические подходы к формированию механизмов стратегического управления развитием химической отрасли.....	725
Бибутова Шахло Саъдуллаевна	
Iqtisodiyotni rivojlantirishda erkin iqtisodiy zonalarini tashkil etishning afzalliklari va muammolari	730
Axmedova Dilbar Buronovna	
Natijaga yo'naltirilgan budjetlashtirishda sog'liqni saqlash muassasalarini moliyalashtirishning mohiyati.....	734
Ishmanova Diana Nurmamadovna	
Oziq-ovqat sanoatini tashkiliy-iqtisodiy jihatdan rivojlanti-rishning nazariy asoslari	737
Muxtorova Madina Azamat qizi	
Ipoteka kreditlari sohasidagi islohotlar va kelajakdagi istiqbollar.....	741
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
Sanoat ishlab chiqarish tizimining investitsion xususiyatlari	746
Yodgorova Xalima To'liqinovna	
Budjet ijrosini samarali ta'minlashda davlat xaridlarining ahamiyati.....	752
Sholdarov Dilshod Azimiddin o'g'li, Fayzullayeva Zilola Ravshanovna	
Aholi sog'ligi – milliy boylikning tarkibi va jamiyat taraqqiyotining muhim shartidir.....	763
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
Moliyaviy hisobotlarning xalqaro standartlari: hisob siyosati.....	769
Rizayev Nurbek Kodirovich, Mamatova Charos Shavkiddinovna	
Milliy iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsion muhitning o'rni	778
Valiyeva Sayyora Xushbaqovna	
Davlat ishtirokidagi korxonalarda korporativ ijtimoiy mas'uliyat ("Rossiya temir yo'llari" OAJ misolida).....	784
Xidirova Marg'uba Rustamovna, Saidqulov Avazbek Botirqul o'g'li	
Raqamli transformatsiyaning O'zbekistonning investitsion jozibadorligiga ta'siri.....	790
Saitkamolov Muxammadxo'ja Sobirxo'ja o'g'li, Markabayeva Jansaya Aybek qizi	

O'ZBEKISTONDA KORXONA BOSHQARUVIDA KADRLAR SALOHİYATIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI RIVOJLANTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI

Do'stova Aziza Qahramonovna

Buxoro Davlat Universiteti Iqtisodiyot kafedrası o'qituvchisi

Annotatsiya: Bozor iqtisodiyoti sharoitida korxonalar boshqaruvida kadrlar salohiyatini oshirish, jumladan, undan foydalanish samaradorligini oshirish korxonaning xo'jalik faoliyati samaradorligini oshirish bilan birgalikda, uning raqobat ustunligini ta'minlash imkoniyatlarini kuchaytiradi. Shu sababli, korxonalar boshqaruvida kadrlar salohiyatini va undan foydalanish samaradorligini oshirishda mehnat resurslarini boshqarishning tashkiliy va rag'batlantirish usullaridan keng foydalaniladigan kadrlar siyosatini yuritadi. Ushbu maqolada ishchi kuchi potensialidan foydalanishni rivojlantirishning xorij tajribalari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Kadrlar salohiyati, tadbirkorlik, yollanma xodimlar, mehnat resurslari, kadrlar kvalifikatsiyasi, kasbiy salohiyat, mehnat bozori, korxona, klaster.

Abstract: In the conditions of the market economy, increasing the capacity of personnel in the brochure of enterprises, including increasing the efficiency of its use, together with increasing the efficiency of the enterprise's economic activity, strengthens the possibilities of ensuring its competitive advantage. Therefore, in the management of enterprises, the personnel policy is widely used to increase the potential of personnel and the efficiency of its use. This article analyzes foreign experiences of developing the use of labor potential.

Key words: Personnel potential, entrepreneurship, hired workers, labor resources, personnel qualifications, professional potential, labor market, enterprise, cluster.

Аннотация: В условиях рыночной экономики повышение потенциала персонала в составе предприятий, в том числе повышение эффективности его использования, вместе с повышением эффективности хозяйственной деятельности предприятия усиливает возможности обеспечения его конкурентного преимущества. Поэтому в управлении предприятиями широко используется кадровая политика для повышения потенциала персонала и эффективности его использования. В данной статье анализируется зарубежный опыт развития использования трудового потенциала.

Ключевые слова: Кадровый потенциал, предпринимательство, наемные работники, трудовые ресурсы, квалификация персонала, профессиональный потенциал, рынок труда, предприятие, кластер.

KIRISH

Jahon xo'jaligining tobora globallashuvi sharoitida har qanday korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan to'laqonli foydalanish, jumladan, uni muntazam rivojlantirib borish talab etiladi. Shu o'rinda jahon amaliyotida yuqori ijobiy natijalarga erishish imkonini bergan Yapon menejment maktabi vakillari tomonidan ishlab chiqilgan korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirish bo'yicha yondashuvlarga e'tiborni qaratish lozim. Unga ko'ra, "korxonaning strategik rivojlanish maqsadlari uning yollanib ishlovchi xodimlarining shaxsiy rivojlanishi bilan o'zaro mutanosibligini ta'minlash asosida har qanday korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirish mumkin bo'ladi"¹. Mazkur yondashuv asosida rivojlantirish yo'lida borayotgan yapon korxonalari bugungi kunda jahonda kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligi bo'yicha yetakchi o'rinlarni egallashga muvaffaq bo'lmoqdalar.

¹ Нонака И., Такеучи Х. Компания – создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах. – М.: ЗАО "Олимп-Бизнес", 2003. – 384 с.

Korxonalar boshqaruvi amaliyotida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirish borasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarning ta'sir etish yo'nalishlari va ko'lamidan kelib chiqqan holda, iqtisodiy adabiyotda bu boradagi turli usullar va tamoyillarning shakllanishiga olib kelgan. Bozor iqtisodiyotining tobora rivojlanib borishi natijasida korxonalar o'rtasida raqobat kurashining kuchayishi boshqaruv jarayonida kadrlar salohiyatidan foydalanish tamoyillari va usullarini tobora takomillashib borishiga olib keldi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLARNING TAHLILI

Tahlillarga ko'ra, XX asrning 80-yillariga qadar bo'lgan davrda boshqaruv jarayonida xodimlar salohiyatidan foydalanish "rahbar-hodim" tamoyiliga asoslangan holda tashkil etilganligini ko'rishimiz mumkin bo'ladi. Bunda korxona faoliyatini boshqarish, jumladan, kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirishda vujudga keladigan munosabatlarda rahbarlar va ular qo'l ostidagi xodimlar o'rtasidagi o'zaro hamkorlikka asoslangan faoliyati yo'nalishlari mutlaqo rad etilgan bo'lib, rahbarlarning o'z xodimlariga ta'sir etish huquqining ustuvorligini ko'rishimiz mumkin bo'ladi.

S.K.Praxard va G.Xammerlar tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotlarda esa "kadrlar salohiyati – korxona yollanma xodimlarining ishlab chiqarish jarayonlarida shaxsiy fiziologik va aqliy qobiliyatlari bilan ishtirok etishi hisobiga erishilgan samaradorlikni anglatadi"², degan fikrni ko'rishimiz mumkin bo'ladi. Olimlar tomonidan ishlab chiqilgan tarifda ishlab chiqarish jarayonida mehnat resurslaridan foydalanishda ularning qo'shgan his-salariga asoslanilgan bo'lib, kadrlar salohiyati amaliyotda foydalanilayotgan ishchi kuchi mehnatini anglatadi, degan xulosaga kelish mumkin bo'ladi.

B.M.Genkin fikricha, "kadrlar salohiyati bu insonlarning mehnatda bandligi sharoitida shakllanib, jamlanib boradigan bilim va tajribalarining korxona ishlab chiqarish jarayonida amalda foydalana olishi

bilan bog'liq bo'lgan shaxsiy qobiliyatlarini ifodalaydi"³. Olim tomonidan ishlab chiqilgan tarifda kadrlar salohiyati ularning mehnat staji bilan bog'liq holda tushuntirilganligi bilan ahamiyatli hisolanadi. Ushbu holat korxona boshqaruvida ishlab chiqarish jarayonlarining texnologik rivojlanishi kadrlar salohiyati bilan bevosita bog'liq bo'ladi, degan xulosaga kelish imkonini beradi.

A.A.Bogdanova tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotlarda "rahbar- xodim" tamoyiliga asoslangan bosh-qaruv amaliyoti quyidagicha izohlanadi. "Rahbar-hodim" tamoyili asosida korxonalar boshqaruvining rivojlan-ishi "obyektivlik-subyektivlikning yagonaligi" g'oyasi asosida qurilgan bo'lib, bunda rahbarning o'z qo'l ostidagi xodimga "bevosita ta'sir" etishiga ustuvorlik qaratiladi"⁴. Bundan ko'rinib turibdiki, "rahbar-hodim" tamoyili aso-sida korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan to'liq va samarali foydalanish amaliyoti markazlashgan bosh-qaruv amaliyoti uchun xos hisoblanadi.

Yuqorida keltirib o'tilgan "rahbar-hodim → xodim-hodim → xodim- rahbar" tamoyili asosida korxona bosh-qaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirishning bazaviy yo'nalishlari mamlakatda amal qilayotgan iqtisodiy tizimning ochiqligi, uning rivojlanganlik darajasi va milliy iqtisodiyot uchun xos bo'lgan xusu-siyatlardan kelib chiqib, qo'shimcha yo'nalishlar bilan to'ldirilishi mumkin hisoblanadi.

K.A.Spiridonova o'z ilmiy izlanishlari davomida menejment sohasida shakllangan kadrlar salohiyatidan foy-dalanish amaliyotini rivojlantirishga bag'ishlangan zamonaviy ilmiy konsepsiyalarni tahlil qilish asosida korxona boshqaruvi quyidagi yo'nalishlarni qamrab oligi lozim, degan xulosaga kelgan:

- yollanma xodimlarning shaxsiy qobiliyatlarini rivojlantirib borish;
- xodimlarning kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarini oshirishni rag'batlantirish;
- yollanma xodimlarning shaxsiy qobiliyatlari, jumladan ularning kasbiy bilim, ko'nikma va malakalaridan korxonaning rivojlanish strategiyasiga muvofiq samarali foydalanish⁵.

Jahon amaliyoti tahliliga ko'ra, g'arb mamlakatlari yirik korxonalari budjetining 2-5 foizi miqdoridagi moli-yaviy resurslari korxona xodimlarini o'qitish, kasbga tayyorlash, ularni malakasini oshirish, qayta o'qitish va shaxsiy rivojlanish (sport, davolanish, dam olish, turizm va h.k.) kabi dasturlarni molyalashtirish uchun yo'nal-tiriladi. Jumladan, AQSH korxonalarida o'rta bo'g'in kadrlarini, ya'ni korxona personali tarkibidagi o'rta ma'lu-motli xodimlarni o'qitish uchun har bir xodimga o'rta hisobda yiliga 10-15 ming AQSH doll. miqdorida xarajat qiladi. Bu turdagi xajaratlar korxona boshqaruvchilari tomonidan uzoq muddatli investitsiya sifatida baholanadi va kelajakda korxonada kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini ortishi hisobiga yuqori foyda olish imkoniyatlarini kengaytiradi, deb hisoblanadi.

2 Торрингтон Д. Управление человеческим ресурсами. М.: ДиС, 2014. – с. 236.

3 Генкин Б.М., Никитина И.А. Управление человеческими ресурсами: учебник. – М.: Норма: Инфра-М, 2013. – 464 с.

4 Богданова А.А. Тектология: (Всеобщая организационная наука). В 2-х кн.: Кн. 1 / Ред. кол. Л.И. Абалкин (отв. ред.) и др. / Отд-ние экономики АН СССР. Ин-т экономики АН СССР. – М.: Экономика, 1989. – с. 304.

5 Способы повышения эффективности управления человеческими ресурсами на современном этапе /К. А. Спиридонова // Висник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2008. – № 12. С. 43–48.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot davomida korxonalar bankrotlik risklarini baholash uchun mavjud modellar tahlili o'tkazildi unda guruhlash, taqqoslama tahlil, statistik tahlil kabi metodlardan foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Xalqaro tashkilotlar ekspertlari tomonidan amalga oshirilgan tadqiqotlar natijalariga ko'ra, jahonda korxonalar talablariga mos keladigan o'rta bo'g'in kadrlarini tayyorlashga o'rtacha 10-12 yil sarflanib, ushbu tayyorlangan kadrlar korxonalarga to'g'ridan to'g'ri ishga yollangan taqdirda ular tomonidan egallangan zamonaviy kasbiy bilim, ko'nikma va malakalari 5-6 yil davomida ishlab chiqarish amaliyotida foydalanishda yuqori samaradorlik ko'rsatkichiga erishish imkonini beradi. Shuningdek, 10 yilda esa ushbu xodimlar egallagan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalar eskirib, ularni kadrlar kasbiy kvalifikatsion salohiyatini oshirish zaruriyati vujudga keladi.⁶ Jumladan, bugungi kunda jahonda texnik va texnologik taraqqiyotning jadal sura'rlarda rivojlanishi har qanday yollanma xodimlar egallagan kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarning o'rtacha yiliga 20 foizini eskirishiga sabab bo'lmoqda. Ushbu holatlar har qanday korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirish zaruriyatini uyg'otadi.

Taraqqiy etgan mamlakatlar amaliyoti tahliliga ko'ra, korxona menejerlari va ishlab chiqarish jarayonida beruvosita ishtirok etuvchi yollanma xodimlari o'rta hisobda haftasida 4-6 soat o'zlarining kasbiy kvalifikatsiyalarini oshirish, jumladan sohadagi yangi kasbiy bilim, ko'nikma va malakalarni o'rganish uchun muntazam vaqt ajratib boradilar⁷. Shuningdek, o'tkazilgan tadqiqotlar natijalariga ko'ra, korxonada band bo'lgan xodimlarni kasbiy malakasini oshirish, ularni o'qitish, qayta o'qitish, qayta tayorlash kabi ta'lim dasturlarini zamonaviy axborot-kommunikatsion texnologiyalardan foydalangan holda o'qitish, bu turdagi dasturlarni amalga oshirish uchun talab etiladigan vaqt sarfini 30-50 foizga kamaytirib, qamrab olinadigan ma'lumotlar bazasini 80 foizgacha oshirish mumkinligi isbotlangan.⁸

"Microsoft" kompaniyasi boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirishda Bill Geyts quyidagi fikrni bildiradi: "bugungi axborot-kommunikatsiya texnologiyalari taraqqiy etayotgan jamiyat uchun masofaviy ta'lim – eng samarali ta'lim hisoblanib, bunda ayniqsa, chet tillarini internet orqali (o'quv videoyozuvlari, test savollari, sinxron avtotarjimonlar asosida) fanlarni masofadan o'rganish ham iqtisodiy, ham vaqt tejallishi jihatidan foydali hisoblanadi."⁹

Tahlillarga ko'ra, boshqaruv jarayonida kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyoti o'rganilgan korxonalarda kadrlar rahbarlar tomonidan topshirilgan topshiriqlarni o'z vaqtida bajarishlariga ko'ra ular faoliyati samaradorligi baholanadi. Shuningdek, korxonalar boshqaruvida qarorlarni qabul qilish, ishlab chiqarish jarayonlarini tashkil qilish, nazorat qilish va uni rejalashtirish rahbarlar tomonidan amalga oshiriladi. Korxona yollanma xodimlarini ishga yollashda ularni ishlab chiqarish jarayonidagi funksional vazifalariga asoslaniladi va ushbu bajarish holatidan kelib chiqqan holda ular ular faoliyati samaradorligi aniqlanadi. Bu turdagi boshqaruv amaliyotida kadrlar salohiyatidan to'laqonli foydalanish imkoniyati cheklanadi. Shuningdek, kadrlar salohiyatidan foydalanish amaliyotini rivojlantirish imkoniyatlari ham tegishli ravishda kamayishiga olib keladi.

Jahon amaliyoti tahliliga ko'ra, aksariyat korxonalarda mavjud lavozimlar bo'yicha kasbiy kompetentlik bo'yicha me'yorlar ishlab chiqilgan bo'lib, kadrlarni ishga yollashda aynan ushbu me'yorlarga asoslangan holda, korxonada erishilgan kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorlini yo'qotmay uni yana ham rivojlantirishga erishiladi. Shuningdek, bu turdagi me'yorlar tizimi korxonaning rivojlanish ko'rsatkichlariga mos ravishda muntazam takomillashtirilib borishi kerak bo'ladi;

- kadrlarni tayyorlash, qayta tayyorlash, kasbiy kvalifikatsion darajasini va malakasini oshirish. Jahon amaliyotida korxonalar bilan oliy o'quv yurtlari, ilmiy tadqiqot institutlari va kasbiy ta'lim muassasalari o'rtasida tuzilgan o'zaro hamkorlik shartnomalari asosida korxona yollanma xodimlarining malakalari, kasbiy kompetensiyalari muntazam ravishda har 3-5 yillik davr oralig'ida oshirib boriladi. "Occupational Information Network (O*NET)" AQSH mehnat bozori axborot-tahliliy tizimi bazasida keltirilgan ma'lumotlarga ko'ra, mamlakatning texnologik markazi hisoblangan Silikon vodiysida faoliyat yuritayotgan korxonalar bilan kasbiy ta'lim muassasalari o'rtasida tuzilgan hamkorlik shartnomalari asosida 3-6 oygacha bo'lgan davrda korxonalar talablariga muvofiq kasbga o'qitish yoki qayta o'qitish mexanizmi amaliyotga

6 Future of Jobs Report 2023: Insight report. World Economic Forum (WEF). May 2023. pp. 296. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2023.pdf.

7 Кибанова А.Я. Управление деловой карьерой, служебно-профессиональным продвижением и кадровым резервом: Учебно-практическое руководство. – М.: Проспект, 2014. – 64 с.

8 Тихомирова О.Г. Варламов Б.А. Менеджмент организации: теория, история, практика: Учебное пособие. – М.: Инфра-М., 2014. – 256 с.

9 Трейси Б. Как управляют лучшие. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2016. – 279 с.

joriy etilgan¹⁰. Ushbu holat korxonalar talablariga mos keladigan kadrlar tayyorlashning yuqori darajadagi intensivligi hisobiga kadrlar o'rtasida o'zaro raqobat kurashining kuchayishi sababli, yollanma xodimlar o'z mehnati samaradorligini oshirishga intilishiga olib kelgan;

- kadrlarni rag'batlantirishning ta'sirchan mexanizmini ishlab chiqish. Bozor iqtisodiyoti sharoitida korxona boshqaruvida samarali faoliyat yuritayotgan xodimlarga nisbatan moddiy rag'batlantirish mexanizmini joriy qilinishi xodimlarning shaxsiy psixofiziologik, kasbiy va intellektual salohiyatlaridan ishlab chiqarish jarayonida to'laonli foydalanishga bo'lgan intilishini yanada kuchayishiga olib keladi. Shu sababli, bu turdagi rag'batlantirish mexanizmlarini joriy etgan korxonalar amaliyotida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligi boshqa korxonalarga nisbatan yuqori darajada ekanligi bilan ajralib turadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Taklif etilayotgan korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligini oshirishning bozor iqtisodiyoti komponentlari bilan to'yintirilgan tashkiliy-iqtisodiy mexanizmini amaliyotga joriy etilishi quyidagi ijobiy natijalarga erishish imkonini beradi:

- xodimlarning mehnat faoliyati samaradorligini oshirishga bo'lgan intilishining kuchayishi;
- korxona boshqaruvida kadrlar salohiyatidan foydalanish samaradorligining ortishi hisobiga ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish ko'rsatkichlarining jadal sur'atlarda o'sishi;
- korxonaning raqobatbardoshlik ko'rsatkichining yaxshilanishi va bozordagi mavqeini mustahkamlanishi;
- korxona rivojlanish strategiyasida belgilangan maqsad va vazifalarni o'z vaqtida samarali hal etilishi;
- korxonada ishlab chiqarish xarajatlarining kamayishi hisobiga kapitalizatsiyalashuvi darajasining ortishi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Воробьев А.Д., Жданов С.Б., Кузмина Ю.А. Стратегическое управление персоналом // Управление персоналом, № 15, 2014. – с. 48-53.
2. Зарубина Т.А. “Кадровый потенциал” и “трудовой потенциал”: различия в определении понятий // Аллея науки. – 2017. – № 8 (1). – с. 218-221.
3. Ильченко С.В. Компетентностный подход в управлении человеческими ресурсами организации // Вестник экспериментального образования: научно-методический электронный журнал. № 2. 2015. – с. 7-13.
4. Нонака И., Takeuchi Х. Компания – создатель знания. Зарождение и развитие инноваций в японских фирмах. – М.: ЗАО “Олим-Бизнес”, 2003. – 384 с.
5. Рябчук П.Г., Федерова К.А., Апухтин А.С., Плужникова И.И. Анализ современных методик оценки кадрового потенциала // Экономика труда. № 9, 2017. – с. 1-18.
6. Future of Jobs Report 2023: Insight report. World Economic Forum (WEF). May 2023. pp. 296. URL: https://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2023.pdf
7. Honorati, Maddalena Marguerie, Alicia Charlena. Youth Employment in Uzbekistan: Opportunities and Challenges. Washington, D.C. : World Bank Group. September – 2021. p. 89. <https://documents.worldbank.org/en/publication/documentsreports/documentdetail/235891634705237783/youth-employment-in-uzbekistanopportunities-and-challenges>
8. O*NET Resource Center. <https://www.onetcenter.org/overview.html>.
9. Кибанова А.Я. Управление деловой карьерой, служебно-профессиональным продвижением и кадровым резервом: Учебно- практическое руководство. – М.: Проспект, 2014. – 64 с.
10. Кузнецова И.В. Управление кадровым потенциалом в промышленности. // дисс. ... к.э.н. Казань, 2002 – с. 66.
11. Q.H. Abdurahmonov, Sh.R. Xolmo'minov, A.B. Hayitov, A.M. Akbarov – Personalni boshqarish. (O'quv qo'llanma) – T.: 2004. – 160 bet.
12. Дустова, А. К. (2023). Методы оценки кадрового потенциала в организациях на примере зарубежного опыта // Educational Research in Universal Sciences, 2(17 SPECIAL), 43–47. Retrieved from <http://erus.uz/index.php/er/article/view/5139>.
13. Дустова А. К. Основные направления развитие кадрового потенциала предприятия //“Iqtisodiy tadqiqotlarga asoslangan oliy malumotli iqtisodchi kadrlarni tayorlash. – С. 496.

10 O*NET Resource Center. <https://www.onetcenter.org/overview.html>.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>

Yashil

IQTISODIYOT va TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, siyosiy, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Xondamir Ismoilov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2024. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77)

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, [@iqtisodiyot_77](https://t.me/@iqtisodiyot_77) telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnalning ilmiyligi:

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.